

відсотку відрахування до так званого, резервного фонду захисту від інфляції та інших ризиків.

Література

1. Хендрикс Г. Для внедрения накопительной системы необходима слаженная работа как первого, так и третьего уровней: интервью / Г. Хендрикс; [интервью провела Е. Проценко] // Финансовые услуги. – 2008. – № 4/5. – С.41.

2. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р., № 1057-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 47/48. – Ст. 372.

УДК 346.22(043.2)

Коваль І. О., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Козирева В. П., к.ю.н., доцент

НАПРЯМИ ТА ФОРМИ УЧАСТІ ДЕРЖАВИ І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Серед учасників відносин у сфері господарювання важливе місце посідають органи державної влади та органи місцевого самоврядування, наділені господарською компетенцією.

В Україні, як і в багатьох країнах змішаної економіки, держава ввійшла в господарський механізм, з одного боку, як один із підприємців, будучи безпосереднім суб'єктом господарських відносин, а з іншого боку — як особливий інститут управління господарською діяльністю, обумовлюючи тим самим існування особливих господарських відносин — між господарським центром і усією виробничою системою суспільства.

Ч.1 ст.8 Господарського кодексу України (далі - ГК) встановлює, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування не є суб'єктами господарювання. Такими ч.2 ст.55 ГК визнає господарські організації, громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які здійснюють господарську діяльність і зареєстровані відповідно до закону як підприємці [1, с.22].

Кваліфікуючою ознакою органів державної влади і органів місцевого самоврядування як учасників відносин у сфері господарювання є наявність у них господарської компетенції. Господарську компетенцію можна визначити як сукупність повноважень, прав та обов'язків державного органу або органу місцевого самоврядування, які вони зобов'язані використовувати для виконання своїх функціональних завдань у сфері господарювання (господарської діяльності) [2].

Для реалізації своєї господарської компетенції органи державної влади та органи місцевого самоврядування наділяються відповідними

організаційно-господарськими повноваженнями, що дає підстави відносити їх до суб'єктів організаційно-господарських відносин. ГК розуміє під ними відносини, що складаються між суб'єктами господарювання та суб'єктами організаційно-господарських повноважень у процесі управління господарською діяльністю [3, с. 67].

З урахуванням викладеного змістом господарської компетенції органів державної влади і органів місцевого самоврядування слід визнати організаційно-господарські повноваження зазначених органів. Останні є учасниками відносин у сфері господарювання у разі якщо вони є суб'єктами організаційно-господарських відносин, в яких вони і реалізують свої організаційно-господарські повноваження [2]. Як випливає зі змісту ст.176 ГК, правовою формою, в якій існують організаційно-господарські відносини, є організаційно-господарські зобов'язання як один із двох основних видів господарських зобов'язань (ч.3 ст.173 ГК). Змістом організаційно-господарського зобов'язання є здійснення зобов'язаною стороною на користь управленої сторони певної управлінсько-господарської (організаційної) дії або утримання від певної дії. Відповідно, управнена сторона має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку.

Відповідно до ст. 19 ГК держава здійснює контроль і нагляд за господарською діяльністю суб'єктів господарювання у таких сферах:

- збереження та витрачання коштів і матеріальних цінностей суб'єктами господарських відносин - за станом і достовірністю бухгалтерського обліку та звітності;

- фінансових, кредитних відносин, валютного регулювання та податкових відносин - за додержанням суб'єктами господарювання кредитних зобов'язань перед державою і розрахункової дисципліни, додержанням вимог валютного законодавства, податкової дисципліни;

- цін і ціноутворення - з питань додержання суб'єктами господарювання державних цін на продукцію і послуги;

- монополізму та конкуренції - з питань додержання ан-тимонопольно-конкурентного законодавства;

- земельних відносин - за використанням і охороною земель; водних відносин і лісового господарства - за використанням та охороною вод і лісів, відтворенням водних ресурсів і лісів;

- виробництва і праці - за безпекою виробництва і праці, додержанням законодавства про працю; за пожежною, екологічною, санітарно-гігієнічною безпекою; за дотриманням стандартів, норм і правил, якими встановлено обов'язкові вимоги щодо умов здійснення господарської діяльності;

- споживання - за якістю і безпечністю продукції та послуг;

- зовнішньоекономічної діяльності - з питань технологічної, економічної, екологічної та соціальної безпеки [1, с.40].

Головним завданням (і основною функцією) органів державної влади і органів місцевого самоврядування є державне регулювання економіки, що здійснюється у певних правових формах і за допомогою певних методів.

Головними об'єктивними чинниками, що зумовлюють необхідність державного регулювання господарського життя, а відтак, і участі в цьому регулюванні органів державної влади і органів місцевого самоврядування, є:

а) виконання державою соціальних функцій - забезпечення умов для нормальної життєдіяльності суспільства, в тому числі - у сфері економіки (відповідно до ст.13 Конституції України держава забезпечує соціальну спрямованість економіки);

б) забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України (ст.16 Конституції України);

в) забезпечення економічної безпеки України (ст.17 Конституції України);

г) забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності; захист прав споживачів, здійснення контролю за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт (ст.42 Конституції України) [4, с.14].

Таким чином, держава виконує функцію організації господарського життя суспільства.

Традиційно в науці господарського права виділяють дві групи методів впливу держави на економіку, на поведінку суб'єктів господарювання - адміністративні та економічні.

Адміністративні методи - це такі способи впливу держави, за яких необхідний суспільству результат досягається шляхом прямого наказу (обов'язкового припису) компетентного органу, що підлягає виконанню суб'єктом господарювання, незалежно від того, чи вигідно це виконання йому економічно, чи ні.

Економічні методи - це такі способи впливу держави на економіку, на суб'єктів господарювання, за яких необхідний суспільству результат досягається шляхом стимулювання суспільного виробництва через економічний інтерес виконавців (за допомогою як матеріального заохочення, так і встановлення майнової відповідальності за результати господарської діяльності).

Адміністративні та економічні методи застосовуються у межах чинного господарського законодавства залежно від конкретних економічних, політичних та інших умов, а також виходячи з мети і завдань, що стоять перед державою і суспільством на певному історичному проміжку часу [5, с. 369].

Підтримка економічної системи суспільства в ефективному стані передбачає достатньо гнучкі засоби впливу держави на економічні процеси. А тому, держава для реалізації економічної політики, виконання цільових економічних та інших програм і програм економічного і

соціального розвитку повинна застосовувати різноманітні засоби і механізми регулювання господарської діяльності, адже має неабиякий вплив на організацію та розвиток господарської діяльності. Поєднання удосконалення законодавчої бази щодо участі органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також економічних факторів впливу має на меті подальше удосконалення та розширення господарської діяльності у нашій державі, яка в свою чергу розвиває ринкову економіку.

Література

1. Господарський кодекс України: від 16.01.2003 р., № 436–IV // ВВР України. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
2. Кравчук С. Й. Господарське право України [Електронний ресурс] / С. Й. Кравчук. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/gospodar-pravo/36-kravchuk/58410101.html>.
3. Суб'єктний склад внутрішньогосподарських відносин: деякі правові аспекти [Текст] / А. Самойленко // Юридична Україна. — 2006. — №4. — С.65-71.
4. Колісніченко П.Т. Напрями удосконалення державного регулювання підприємницької діяльності / П.Т. Колісніченко // Наука й економіка. – 2010. - №2. – С.13-16.
5. Господарське право: Навчальний посібник / Жук Л. А., Жук І. Л., Неживець О. М. — К.: Кондор, 2003. — 400 с.

УДК 346.3(043.2)

Костяна І., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Слободська І.А., ст. викладач

КОМЕРЦІЙНЕ ЕЛЕКТРОННЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ ПРОПОЗИЦІЇ УКЛАСТИ ДОГОВІР В ДИСТАНЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

В умовах ринкової економіки, жорсткої конкуренції, яка виникає між суб'єктами господарської діяльності за замовників, споживачів результатів такої господарської діяльності, актуальним стає правове, наукове та практичне регулювання комерційного електронного повідомлення.

Проблематикою наукового характеру та практичного застосування комерційного електронного повідомлення як одного із видів оферти прямо або опосередковано займались такі вчені як: С.С. Алексєєв, Т.В. Боднар, О.В. Дзера, М.М. Дутов, Л.М. Долгополова, Н.С. Кузнєцова, А.В. Луць, Р.А. Майданик, А.А. Маєвська, І.О. Трубін, Н.С. Меджибовська,